

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин

від 14 липня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... Почекати, оскільки з нерегламентною роботою Верховної Ради дуже важко планувати і проводити засідання. Знаєте, що було продовжено на 15 хвилин вранішнє засідання, ранкове, яке тривало більше ніж це передбачено Регламентом. І друге, що зранку ще було проголосоване рішення, яке члени Комітету не підтримали – обмежити перерву однією годиною і розпочати вечірнє засідання замість 4 години - о 3 годині. Зараз прийняте рішення, я не знаю ким, те, що перерва буде продовжена до 15:30, я сподіваюся ми зможемо все-таки, незважаючи на ці зміни, провести засідання, яке було заплановано заздалегідь і встигнемо повернутися назад до Верховної Ради. Оскільки там зараз є нештатна ситуація, пов'язана із блокуванням людей, які називають себе Правим Сектором, підходів до Комітету. Колеги деякі сказали, що вони запізняться. Тому прошу розуміння. Ми маємо ще трошки почекати.

Зараз двоє колег, за наявною інформацією, до нас приєднуються. Стосовно явки або відсутності інших: відсутній член Комітету Фельдман, яке якась ...*(голос із залу – без мікрофону)* ... він затримується ... *(голос із залу – без мікрофону)* ... а на довго? ...*(голос із залу – без мікрофону)* ... ОК.

Значить, підходив до мене колега Рабінович, він має доповідати один із своїх законів на іншому Комітеті, але він обіцяв, що він на початок з'явиться. Можливо він з'явиться. ... А він брифінг дає.

Знаєте, Юлія Володимирівна в черговий раз, у нас так побудована робота Верховної Ради, що кожен раз коли є перерва, збираються, особливо останнім часом, голови фракцій. Зараз чергове, йдеться про те що, спершу буде поставлено закон про вибори і там йде жваве обговорення, яким чином цей закон буде прийматися або не прийматися. Тому, якщо це завершиться, в чому я сумніваюсь, до перерви, вона також з'явиться.

Інші колеги мають взяти участь і до нас мають приєднатися колега Суслова і колега Логвінський, але, оскільки час є обмежений ми можемо розпочати роботу. Вам заздалегідь був розданий порядок денний і, нагадаю, те, що минулого разу ми відклали розгляд трьох законопроектів з огляду на те, що автори законопроектів не з'явилися, а один із авторів попросив перенести цей розгляд на наступне засідання. Сьогодні до мене звернувся усно один із авторів законопроектів, який йде у нас другим у порядку денному, Віктор Михайлович Пинзеник, з проханням розглядати цей законопроект у його відсутності. Також є звернення – лист народного депутата Геращенка стосовно законопроекту, який йде першим у порядку денному, розглядати його за відсутності, також. І лист народного депутата Семенченка, який стосується законопроекту, який є третім у порядку денному, що він не зможе бути присутнім, і, у зв'язку з цим, доручає своєму помічнику-консультанту представити пояснення щодо цього закону, якщо відповідні запитання будуть у членів Комітету.

Отже першим є законопроект про забезпечення, про внесення змін до до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб", автори є група народних депутатів, зокрема, Геращенко, Кондратюк, Іонова, Войцеховська, Луценко і Гриневич. Це законопроект є в предметі відання підкомітету колеги Логвінського, якого зараз немає. Я хотів би звернути увагу, що зараз є кілька законопроектів, які мають за мету внесення змін до базового Закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Зокрема основний співавторами якого виступили

практично всі члени нашого Комітету, а саме - 2166 повністю підготовлений до другого читання. На засіданні Погоджувальної Ради я вчора звернувся, в черговий раз, до Голови Верховної Ради, перед тим, 8 липня, я направив йому офіційного листа з наполяганням, для того щоб цей законопроект було винесено на цьому пленарному тижні. Більше того не просто поставлено у порядок денний, поставлено з точки зору хронології розгляду, щоб він був гарантовано розглянутий. Я думаю, що ми не можемо допустити так, щоб він, цей законопроект, який суттєво полегшує багато речей стосовно реєстрації і інших, зокрема, доступу до послуг внутрішньо переміщених осіб, щоб його відкладати аж на осінь. Ми маємо його розглянути.

Знаєте, що сьогодні був черговий законопроект зареєстрований, але вже урядовий. Направлений до Комітету щодо внесення змін до цього базового Закону. Я ще не дивився про що він, але ми маємо певну тенденцію. І, зокрема, сьогоднішній цей законопроект цього стосується. На мою думку, це свідчить про одне, що ця тема, або проблема, вона, на жаль, лише поступово усвідомлюється як проблема, яка ще не достатньо врегульована або незадовільно врегульована в правовому полі. Ця проблема, її масштаб зростає швидше ніж деякі оцінювали цей. І, за самими скромними підрахунками, разом якщо взяти тих, хто зареєструвалися і тих, хто не зареєструвалися, це вже в межах 1,5 млн. або 2 навіть 2 млн., от як говорити, 2 млн. громадян України. І це, підкреслюю, лише ті, які громадяни України, які вирішили з території, де відбуваються бойові дії, переїхати на інші в області України. Це не враховує тих, хто виїхав з країни в тому числі. Тому зараз у нас уже є кворум.

Щодо першого закону, проекту, чи є колеги ... ознайомилися з матеріалами, чи є необхідність якихось додаткових пояснень?

Якщо є - будь-ласка, у нас є представники Міністерства соціальної політики, Мінрегіонбуду, Уповноважена з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб.

Будь-ласка, давайте послухаємо Жанну Володимирівну Лук'яненко.
Прошу.

ЛУК'ЯНЕНКО Ж. В.: Дуже дякую, пане Голово. Питання у нас перше: чи були обговорені ці положення з фахівцями. Ну всі ми є споживачами комунальних послуг, те, що це питання потрібно вирішити і вирішити вже давно. Те що ми знаємо, те що більшість внутрішньо переміщених осіб вони розташовані в закладах, які належать, які відносяться до приватної власності. Тобто люди поклали на себе обов'язок, який має забезпечити держава для внутрішньо переміщених осіб, але в той же час у зв'язку із відсутністю, в принципі, компенсацій за таке розміщення, ці витрати, вони покладені на приватний бізнес.

Але, водночас, я хочу зауважити – законопроект передбачає, що балансоутримувачі або власники вони за свій рахунок забезпечать встановлення засобів обліку цих комунальних послуг. Як мінімум ми розуміємо, що це лічильник на електроенергію, це лічильник на воду, тепло, газу, і середня вартість лічильника вона десь сьогодні до 300 грн. і це тільки, наприклад, самий простий на воду.

Просто знову таки, чи чесно покласти такі витрати без забезпечення засобів компенсації на плечі балансоутримувачів: Більше того, просто є такі деякі навіть технічні деякі питання. Якщо, наприклад, це заклад, в ньому душ і туалетна кімната розташовані на поверсі, яким чином ми забезпечимо облік? Більше того закон передбачає чітке поняття споживача – це зареєстрована внутрішньо переміщена особа. Відтак не можна передбачити, що виробники послуг, вони захочуть дуже доцільно перевіряти, що конкретно цей лічильник установлений конкретно у кімнаті, у приміщенні, де конкретно проживає внутрішньо переміщена особа.

Відтак існують певні технічні ... певні технічні питання, про які хотілося б дізнатися. Чи вони обговорювались, чи вони були узгоджені? Більше того, у нас на сьогодні існують затверджені правила надання послуг комунальних, за електроенергію, тепло постачання, в яких чітко вказано, що всі послуги надаються за договором зі споживачем.

Відтак у нас родове визначення споживача, зареєстрована внутрішньо переміщена особа, у зв'язку з цим ми маємо забезпечити укладання договору із кожною внутрішньо переміщеною особою. Це такі технічні питання.

І просто зовсім не хочеться, щоб дуже важливий, дуже ... той законопроект, який потрібно прийняти для того, щоб не витрачали заклади, в яких розміщаються внутрішньо переміщені особи, зайві кошти. Щоб якимось чином зменшити тягар на покриття витрат на це розміщення. Але знову ж таки, щоб були обговорені отакі технічні питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую.

МАРУЩЕНКО С. В.: Доброго дня, пане Голово, шановні народні депутати. Міністерством соціальної політики поданий законопроект не підтримується. Оскільки положення даного законопроекту дублюють положення Закону про житлово-комунальні послуги.

Також, це, зокрема, пункт 5 та 6 частини першої статті 2 – Порядок формування та затвердження цін, тарифів на житлово-комунальні послуги регулюється статтею 31 даного Закону. Крім того, усі внутрішньо переміщені особи, які проживають в місцях компактного поселення, мають відповідні довідки про взяття їх на облік, в яких зазначається адреса проживання, саме ця адреса проживання. І всі власники приміщень володіють такою інформацією про тих людей, які у них проживають, і тому додаткового

звернення до управління соцзахисту для того щоб зрозуміти, хто проживає на цій території, не потрібно. Тому Міністерством не підтримується.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую. Наталія Іванівна Хоцянівська – Мінрегіонбуд – у Вас така ж позиція?

ХОЦЯНІВСЬКА Н. В.: *(вимкнений мікрофон)*

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую. Шановні колеги, я оскільки ... ну ... на жаль ... не має авторів, але є знаю історію виникнення цього питання. Оскільки відвідувались місця цього тимчасового проживання, ці містечка, там де проживають ці люди, фактично це їх були скарги, на, власне, що така проблема існує. І вони не ... в цьому сенсі є незахищеними. Звідси народилася ця законодавча ініціатива. І, власне, перший раунд обговорення показав, що ми говоримо, про те, що технічні є проблеми. Ну так є технічні проблеми, але я розумію, що закон не мав би вирішувати ці технічні проблеми. Він ... речі... які ... не займатися мікроменеджментом.

Є Мінсоцполітики говорить, що не підтримуємо, тому що є стандартна для всіх процедура, але внутрішньо переміщені особи якраз тим і відрізняються, що це є окрема категорія, які в більш складних умовах перебувають, ніж ті, які постійно громадяни України, живуть там, де вони постійно живуть, працюють, ходять у школи і лікарні. Ми говорили, що ця проблема, вона загострюється, вона не розсмоктується. Кількість таких людей збільшується. І в даному випадку є, очевидно, розбіжність між тим, що прямо зараз це врегульовано аж до технічних речей і з точки зору законодавчого процесу, коли, якщо є проблема, закон, який не протиричить Конституції, який націлений на вирішення цієї проблеми, то логічним,

думаю, було б дати можливість вже під час розгляду цього законопроекту, після його схвалення і прийняття за основу, врахувати ті зауваження, які висловлюються. І, можливо, тоді б і автори законопроекту мали більше ... Але я, суто із свого обсягу знайомства з проблемою, знаю, що ця проблема існує. Більше того, якщо ми будемо далі це відтягувати до холодних часів осені або зими, то вона може бути ще додаткові якісь негативні речі за собою нести.

Тому моя пропозиція, закликаю колег висловитись, але для того, щоб можливо скоротити час на обговорення, враховуючи ту інформацію, яка була надана, висновок науково-експертного Управління, яка на користь внесення законодавчої ініціативи, і підтримки, незаперечення щодо його прийняття за основу, я пропонував би, щоб ми схвалили рішення, щоб рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект за результатами розгляду у першому читання за основу. І просив би також, щоб витяг із стенограми нашого обговорення, зокрема, зауваження уповноваженого Міністерства соціальної політики і Мінрегіонбуду були донесені до авторів законопроекту. Нема ... якщо це на підтримку... не на підтримку? Ви проти?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г. В.: Да ... я не знаю ... пане Голово ... шановний пане Голово, ... дуже поважаю Вашу позицію ... вона дійсно спрямована на те, щоб вирішувати проблеми, які зараз існують у внутрішньо переміщених осіб, які ... тому що весь склад нашого Комітету хоче прагнути їх вирішити. Але проблема в тому, що формулювання як закликів, їх не так багато, вона ґрунтується на певних обов'язках держави. Тобто ... держава гарантує постачання таких то таких послуг. У мене до вас запитання – якщо тимчасово переміщена особа буде жити, наприклад, в якихось там палатках, наприклад, в полі, то держава повинна провести туди газ? Чи це не буде шляхом для використання щоб, наприклад, ми знаємо, що не всі населені пункти, вони на даний час забезпечені певними умовами, але якщо ми беремо на себе

позитивний обов'язок як держава це зробити, то ми повинні, що трубопровод на 10 кілометрів провести? Це звичайно ми ... жодна країна зараз на даний час не зможе певною мірою надати допомогу більше ніж мільйону осіб. Жодна країна, у якої дійсно є проблеми, повинна їх вирішувати, але приймаючи закон, який покладає обов'язок держави виконати та сплатити кошти, яких немає, замість того щоб, їх не вистачає витратити на освіту, витратити на допомогу ... то я думаю, що це не доцільно.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Шановні колеги, ми маємо класичний приклад дискусії, про те, що є первинно - державні інтереси або інтереси і права людини в даному випадку. І коли колега Логвинський говорить про інтереси держави, я все ж таки хочу поставити, а що є первинним? Чи є, чи не мають первинними бути права людей, які ... захист прав яких є конституційним обов'язком держави. З іншого боку, колега Логвинський, чи не має конституційним обов'язком держави забезпечувати права, в тому числі, соціальні послуги людей, які, не по своїй волі, залишилися на території, яка тимчасово не контролюється українським Урядом. І чи не доводилося Вам як і мені, вислуховувати багато разів жалоби, або по-іншому можна це назвати міжнародних гуманітарних організацій, які мають намір і ресурси для того, щоб допомогти, але, на жаль, вони не бачать достатньої співпраці саме з боку держави, тому що є посилання на якісь норми, які цього заперечують і так далі. Погодьтеся, в даному випадку я не думаю, що доцільно продовжувати дискутувати, що є первинно – інтереси держави або права громадянина чи держави, які ця держава має і гарантувати. Тому що ми не вирішимо цю проблему. В даному випадку мій заклик до схвалення і підтримки цього закону про ... за основу, якраз і базувався на тому що ми мали б тоді можливість більш детально ознайомитися з ресурсами, які є, правовими аспектами вирішення цього питання, але не відкидали б це просто в часі. Тому що, якщо ми зараз подібні закони не будемо розглядати, а будемо

відносити їх на осінь або на зиму, тоді вже проблема буде ближче до надзвичайної ситуації. Тому я б закликав би з розумінням аргументів щодо обмеженості ресурсів держави, все ж таки дати можливість авторам законопроектів, до речі, серед яких є і колеги Вашої фракції, більше того Уповноважений Президента з вирішення гуманітарних питань на Донбасі і співголова робочої групи з гуманітарних питань в рамках трьохсторонньої мінської консультативної групи Ірина Геращенко, все ж таки прислухатися до логіки ... да і пані Гриневич також з Вашої фракції ...щоб в даному випадку більше ... знаєте те, що ... *benefit of the doubt* ... можливо вони щось знають таке і побачили те, що ми тут, можливо, ще не побачили і не були б таким категоричними відкидаючи на корню намагання сприяти вирішенню цього питання.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г. В. ... Я не можу в даному випадку з Вами не погоджуватись, тому що Ви дуже дипломатична особа, маєте великий фах і навіть переконання і не тільки у нас, як депутатів, а й навіть усього суспільства. Більше того, я Вам скажу, що я Вас завжди підтримаю як і зараз. Між тим хотів би підкреслити, що кошти, якими ми зараз підтримуємо – це кошти людей, а не держави. У нас немає питання інтереси держави чи особи. І я хотів би, більше того, як юрист відповісти дипломату, про що Ваша ... ставлення про те, що права людини більше держави, я погоджуюся сто відсотків, але мова про те, що не всі права гарантовані державою, Конвенцією та Європейським судом. На жаль, практика тимчасово переміщених осіб загалом у світі дуже відома. І, наприклад, пенсії, не сплачуються, якщо людина отримує від окупанта певні кошти. Бо фактично це Є такі проблеми, і навіть Європейський суд с прав людини вже визнав, що ці обов'язки не є гарантом держави.

Так що в даному випадку я хотів би власну промову навпаки поставити, щоби ми не витрачали гроші, які повинні бути людям на

допомогу, яка їм дійсно потрібна. Але ми з Вами знаємо, що ми спілкуємось із цими людьми, вони потребують допомогу у всіх сферах, освіти, інших ... але за цим законом, я дуже поважаю, це мої друзі, більшість тих людей, які підписали. Але цей закон накладає обов'язок про те, що, наприклад, зараз замість того, щоб зробити певну школу, або зробити певні витрати людям, які тимчасово переміщені, вони дійсно треба збудувати будинки, повинна провести газопровод за десять кілометрів, щоб ці всі витрати за сотні мільйонів доларів – і це не логічно. Саме тому в даному випадку я хотів би зняти або зняти з розгляду це питання, поки не прийде автори і не пояснять в чому саме суть, бо якщо вони хочуть допомогти – треба встановити шлях, який буде не витрачати гроші людей, саме цих осіб, нас, як платників податків і переміщених осіб і надав би їм допомогу, яку вони дійсно потребують, замість того, щоб витрачати гроші, про те якщо три людини буде жити десь у Проліску і не мають в змозі отримати там комунальні послуги. Саме те я хотів би більш коректно пояснити власну позицію, а загалом я завжди з Вами погоджуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую, колега Логвинський, і за намагання побачити за деревами ліс. Я наведу лише один приклад з спілкування з послом Німеччини, ви знаєте – Німеччина на двосторонньому рівні надає багато гуманітарної допомоги. Приклад, який він навів, і, зокрема, тут згадуються ці модульні будинки, дома, які були поставлені, підготовлені для експлуатації, але не могли бути введені у експлуатацію тому, що місцева ... там якийсь орган місцевий не підводив або навіть якщо підвів, не включав туди електрику або воду. Тому що це лягало би, лягало би на витрати яких ресурсів немає або нібито не має. І тоді хто в кінці кінців страждав від того. Не страждав цей чиновник, який сказав, що в мене не має і я палець об палець не ударю, для щоб з'ясувати і підняти будь-що чого у мене немає хоча ситуація змінилася, тому що я отримую догану, тому що в Києві говорять, що

в них грошей також немає. Або постраждають ті, хто приїхали, які реально в цій ситуації. І в даному випадку я б ще раз закликав би, дивитися на це з точки зору взагалі мандату і місії, сфери відповідальності нашого Комітету.

ПАЦКАН В. В. Я одне речення з Вашого дозволу - автори законопроекту законопроекту пишуть, що прийняття цього законопроекту не потребує додаткових витрат із державного бюджету. Науково-експертне управління формулює таку фразу, де забороняє власникам санаторіїв стягувати із вимушено переселених осіб кошти за комунальні послуги. Тоді в який спосіб ті люди, котрі прийняли на себе тисячі вимушено переселених осіб, розмістили їх у себе, як повинні закривати ці послуги? Я пропоную, щоб ми зараз перейшли з дискусії до прийняття рішення, але автори законопроекту повинні цю норму відпрацювати. Тому що безпосередньо я особисто їздив і в Одесу, де є дуже багато вимушено переселених осіб, де є санаторії і керівники цих санаторіїв кажуть, що ми напівдержавні установи, ми повинні сплачувати комунальні послуги. Зараз ми законом узаконимо незаконні дії. Треба норми ще раз вичитати цього законопроекту, тому що ми можемо зробити колапс, яким узаконимо дії неправомірні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну не треба лякати ...

ЧАПЛИГА М. В. Якщо можна я трошки зайду з іншої позиції ... буквально розуміння цього речення. Я думаю, що в другому читанні це можна буде змінити. Головний акцент, я так розумію, ставиться на тому, що державою гарантується право на отримання за відповідними тарифами встановленими такі послуги та товари для населення. Тобто мається на увазі, що гарантується право переселенцям на отримання...на оплату цих послуг

комунальних за цими тарифами для населення, а не за промисловими тарифами.

Просто в самому реченні вийшло так, що тут йде далі електричної, теплової і так далі. Тобто я думаю, що в другому читанні ... якщо ми правильно все це ... ну трошки переформулюється, основне, щоб правильно були розставлені акценти. То тоді не треба ... не йдеться мова про протягування там ...

ПАЦКАН В. В. Одну річ ще, навожу безпосередній приклад, у санаторії «Куяльник», Одеська область, де заборгованість по «Куяльнику» зараз становить 15 мільйонів гривень. Скажіть, будь-ласка, як директор санаторію «Куяльник» зараз має не платити комунальні послуги, а ми ще узаконимо таку дію. Ну давайте думати не лише про те, що прийняти якийсь закон тому що комусь так захотілося. Давайте дивитися про наслідки тих законів. Я навожу вам безпосередній приклад і таких прикладів є тисячі.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Міша, подивись, я не згоден з формулюванням, бо – стаття 9.1: «забезпечення реалізації прав зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб на отримання комунальних послуг», тобто державою гарантується право на отримання зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб комунальних послуг, електричної, теплової, далі-далі, енергії в місцях компактного поселення в містечках, у збірних модулів, у гуртожитках, в оздоровчих таборах, в будинках відпочинку, санаторіях, пансіонатах, готелях тощо. Да? Тобто, якщо ми проводимо, якщо є така державна гарантія, ми витрачаємо їх кошти, тимчасово переміщених осіб не за фахом, не за напрямком, не за призначенням.

ЧАПЛИГА М. Просто здавалося, що ідея була саме така.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Саме тому я кажу, давайте перенесемо, давайте ми зачекаємо авторів. Хай прийдуть пояснять. Ми мабуть... *(нерозбірливо)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Логвінський, почуйте мене уважно. Я тричі упомянув, згадав фактор часу. За календарним планом це – наше останнє засідання між тим, коли буде оголошено нібито перерву в засіданнях до особливого скликання. І саме тому я тричі повторив і хочу ще раз хочу повторити, якщо ми зараз не приймемо цього результативного рішення, бажано, конструктивно-результативного, то фактично ми найскоріше повернемося до розгляду цього питання у вересні. І це буде лише перше читання. Я пропоную не блокувати цей процес. Є очевидно, що є проблемні місця, на які обговорення і дискусія висвітлила їх місця і саме тому логіка була б в тому, що ми проголосували прийняти за основу з урахуванням оцих всіх зауважень, які були. Уповноважений говорить, що технічного плану, Ви говорите, що це не технічного плану. Є позиція окрема висловлена. Для того, щоб колеги, яких ми всіх поважаємо і більш того, вони предметно займаються цією проблемою, мали б можливість разом з нами, з іншими, зокрема, організаціями, які займаються цим, вичистити те, що є проблематичним і посилити саме норми щодо захисту прав цих внутрішньо переміщених осіб. От в цьому мій заклик. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Одне речення. Я – за, але всі автори законопроекту повинні ввійти в робочу групу і допрацювати до другого читання нормальні норми. Тому що, якщо автори закону ухиляються, вони нам кинули закон – ви тут далі розбирайтеся у Комітеті – це є неправильно. При повазі до всіх жінок, які підписалися в цьому законопроекті. Всіх поважаю-люблю. Я – за гендерну рівність, але треба доопрацьовувати, не лише нам кидати законодавчі акти, щоб ми потім з ними працювали. Тоді, пане Голово, їм листа, що вони в робочій групі, а ми можемо їм допомогти доопрацьовати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, з цим уточненням я скоригую формулювання, що ми рекомендуємо прийняти за основу і друге – направити листа авторам законопроекту, в якому зазначити і конкретизувати ці зауваження, які були висловлені під час обговорення. Хто за цю пропозицію – прошу голосувати. Хто за?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Можна повторить?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лист авторам законопроекту з чіткою конкретизацією зауважень і пропозицій, які були висловлені під час обговорення. Прийнято одноголосно. Наступне. Дякую.

Наступний пункт порядку денного, просив би, ми, можливо, тут пришвидшились. Проект закону «Про внесення змін до Закону «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», внесений народними депутатами Пинзеником, Гринівим та Іоновою. Я сказав, що Віктор Михайлович попросив розглядати без його присутності. У вас є відповідні всі матеріали. Будь ласка, які є пропозиції. Прошу.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Справа втім, що закон на неправильному шляху в зв'язку з тим, що ці питання, які хотять врегулювати, регулюються законом про зайнятість населення, а не про статус громадян. Мова йде про працевлаштування. Якщо це приймається, то тоді треба вносити зміни в закон про працевлаштування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є також зауваження щодо невідповідності і неузгодженості зі статтею 90 Регламенту Верховної Ради України. Ідеться, я думаю, про багато речей, про які говорять іноземні інвестори або їх офіси або дочірні підприємства тут щодо врегулювання цього питання. Хто з запрошених хотів би висловитись чи ні? Будь ласка. Немає. Отже тоді є дві

пропозиції: перша – прийняти за основу, друга – відправити на доопрацювання. Виношу першу пропозицію. Хто за те, щоб прийняти цей законопроект за основу? Прошу голосувати. Раз, два. Хто проти? Що проти за основу. Раз. Хто утримався? Раз, два, три. Пропозиція не пройшла.

Друга пропозиція – відправити на доопрацювання. Хто за? Раз, два, три, чотири, п'ять. Хто проти? Немає. Голова Комітету утримався. Закон направляється на доопрацювання.

Наступний, третій. Проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо прийняття до громадянства осіб, які мають намір захищати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України в особливий період», 2759, внесений народним депутатом Семенченком, який надіслав листа, що він не зможе бути присутнім. Натомість є його помічник. Перш ніж надати слово зацікавленим особам, я хотів би запросити до слова Анатолія Володимировича Собка – начальника управління призову та комплектування Головного управління персоналу Генштабу Збройних сил України. Будь ласка.

СОБКО А.В. Дякую, шановний пане Голово! Міноборони підтримує законопроект зазначений із зауваженнями, які надіслані до Комітету. Законопроектом пропонується внести зміни до двох законів України, що спростить процедуру прийняття до громадянства осіб, які мають намір захищати незалежність України при проведенні АТО, зокрема, при проведенні воєнного стану. І відповідно укладати з ними контракти на військову службу. Міноборони пропонує назву законопроекту викласти в наступній редакції: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прийняття до громадянства України іноземців та осіб без громадянства, які в особливий період виявили бажання захищати незалежність України».

Крім того, назву статті 9.1 Закону України «Про громадянство України» викласти в наступній редакції: «Прийняття до громадянства

України іноземців та осіб без громадянства, які в особливий період виявили бажання проходити військову службу за контрактом у Збройних силах України та інших військових формуваннях».

І третя правка. У частині 5 цієї статті слова «на власний вибір» замінити словами «до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію».

Це буде сприяти посиленню обороноздатності та гарантуватиме право отримати громадянство нашої держави особам, які вже самовіддано захищають незалежність України або виявили бажання захищати незалежність нашої країни. Прошу підтримати та врахувати висловлені зауваження при доопрацюванні законопроекту до другого читання. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, якщо я не помиляюсь у нас уже є закон, де ми спрощуємо процедуру отримання громадянства тих осіб, які мають намір захищати інтереси нашої держави. Тобто ми спростили процедуру саму в минулому законі щодо термінів надання статусу громадянства. Як член Комісії при Президентові щодо надання громадянства України, у нас є закон. Ми два тижні назад проголосували зміни щодо спрощеної процедури отримання іноземцями громадянства України. Чи не буде цей закон дублюванням іншого закону?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, колега Брензович.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Дякую. Ми дійсно на прошлий, на цій сесії прийняли закон про спрощену процедуру отримання громадянства зрізних мотивів, в тому числі. Терміни зменшили і Президент має право надавати з різних мотивів в ускореному виді громадянство. Але мене цікавить сама

формулювання закону, що «виявили бажання захищати Україну». Ще не захищаючи, ще не підписали контракт, уже їм надаємо громадянство. А якщо вони передумують? А забрати громадянство уже не можливо. Тому ще це як в іноземних державах – у Франції є іноземний легіон, туди поступають іноземці. Після того, як завершить службу, отримує громадянство. Не до того. Це як буде? Хтось приїжджає якийсь мігрант до України, скаже, що: «Да, дійсно, я хочу захищати Україну». Пиши. Написав. Отримав громадянство. Після того каже: «Я передумав».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Брензович, колега Пацкан.

ПАЦКАН В.В. Одне речення. В який спосіб зараз надаємо громадянство особам, які йдуть захищати інтереси нашої держави? Тобто Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки України і Міністерство оборони надає довідки, що ті особи на передовій дійсно захищають інтереси нашої держави. На цьому оснується і базується, і приймає рішення Комісія при Президентові. Мотивація, якщо я не помиляюсь, особа, яка становить інтерес для держави Україна. Все. У нас є процедура, у нас є готова, ми спростили – замість півроку ми, по-моєму, дали на збір Міграційній службі два місяці, якщо не помиляюсь. У нас є вже проста процедура отримання громадянства України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене кілька запитань. Прошу короткі відповіді Вас або помічника народного депутата дати. У нас зараз мають право іноземці служити в Збройних силах України за контрактом?

СОБКО А.В. Не мають права. За Конституцією України служать тільки громадяни України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не мають. Але що цей закон говорить? Що людина, яка іноземець, не громадянин України, має намір захищати, виявили бажання. І потім стаття, частина 5, стаття 9.1 пропонується: «особа зобов'язана не пізніше одного місяця з дня прийняття її до громадянства укласти контракт на проходження військової служби в Україні, в Збройних силах України чи інших військових формуваннях на власний вибір». А якщо вони контракт не укладуть?

СОБКО А.В. Вони не мають права укласти контракт, тому що вони не громадяни України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Але це закон...

СОБКО А.В. Якщо вони укладуть контракт, там є норма в цьому законопроекті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так він же прийме громадянство України. Що, потім його позбавляти? Не можна позбавляти. Дивіться. Ще одне запитання хотів би, щоб Ви або помічник. У нас є законопроект, який вже пройшов, прийнятий в першому читанні – 2389. Називається «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України стосовно проходження військової служби в Збройних силах України іноземцями та особами без громадянства». Він пройшов перше читання. І він ще не був підготовлений, не пройшов друге читання. Таким чином навіть у даному випадку у нас немає, відсутній предмет правового врегулювання. Тому що от ми зараз з'ясували, що в даному випадку іноземці не мають права служити. Закон, який носив би зміни щодо проходження військової служби іноземцями, він не прийнятий. І як хотів би, як от? Але коротко, прошу Вас, помічника.

ІВАСИК С.М. Це просто різні підходи до вирішення проблеми. За нашим законопроектом особа отримає громадянство і тоді вже укладає контракт на проходження. За даним проектом особа є громадянином іншої держави або особою без громадянства і вона має право на укладання цього контракту проходити військову службу, будучи без громадянства або іноземцем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як Ви відповісте на запитання. Ваш підхід інший, що особа має спочатку стати громадянином лише на підставі наміру захищати Україну, її суверенітет, територіальну цілісність, яка зобов'язана цим законом за місяць укласти контракт, більш того, сама визначити, от Генштаб, де вона хоче служити. Цікавий підхід, правда? А якщо за цей місяць вона не укладе такий контракт?

ІВАСИК С.М. По-перше, сама може служити, мається на увазі вибір військового формування – це Збройні сили чи Національна гвардія України, а не місце проходження служби... *(нерозбірливо)* Формулювання «Збройні сили та інші військові формування» типово для українського законодавства. А тому, ми можемо його виправити до другого читання, але воно зустрічається в інших законодавчих актах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо вона є громадянином України, якщо вони призовного віку, вони тоді що підлягають призову? І що вони за цим законом будуть мати право вибирати, яке військове формування вони можуть служити?

ІВАСИК С.М. Тоді на них поширюються загальні положення закону «Про військовий обов'язок та військову службу». Про те, що особа, яка пройшла контракт, службу за контрактом, вона не підлягає вже службі за призовом... *(нерозбірливо)*. Особа, яка укладає контракт на службу в

Збройних силах чи інших військових формуваннях, вона має можливість вибирати також за законом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, я думаю ми тут вже в деталі вlazимо, але є деякі принципові речі, які якщо довести до абсурду, то є так званий сепаратист Гіркін, який збирається, висловлює свій намір захищати територіальну цілісність і суверенітет України, він вважає, що це не країна, що це частина Росії і він збирається захищати це. Якщо він це подає, то зо він має бути...

ІВАСИК С.М. Безумовно ми передбачили цей момент, тому передостання частина статті 9.1: «Особам, визнаним у частині 1 цієї статті може бути відмовлено у прийнятті до громадянства України, якщо прийняття таких осіб до громадянства України загрожує національній безпеці України, матиме негативний вплив на міжнародну репутацію України, або суперечить міжнародним зобов'язанням України». Критерії цього визначення будуть приймати органи, яким надано право визначати про громадянство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за Ваше роз'яснення. Шановні колеги є за результатами нашого обговорення, дискусії...

(Мікрофон вимкнено).

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...між Вашим проектом, колега Веселова і президентським полягає в тому, що за президентським – це Кабінет Міністрів має вирішувати цей порядок. В даному випадку Ваша пропозиція полягала в тому, що це має вирішувати Верховна Рада. Будь ласка.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Це рішення, я таке рішення прийняла із власної практики, бо я вхожу до робочої групи при СБУ, яка займається розробкою тимчасового порядку перетину цієї межі розмежування і ця робоча група

працювала досить довго. Туди входили і народні депутати, і представники громадських організацій, і представники СБУ, і погранслужби і т.д. Всі напрацювання, майже всі напрацювання були враховані в цьому тимчасовому порядку, але там добавили свій пункт – відмінили автобусні перевезення. Після цього нововведення виникли дуже великі пробки. При чому СБУ мотивувало це тим, що великі автобуси вважаються дуже зручною мішенню для терористів, але вони не вважають, що кілометрові черги з автомобілів така ж сама мішень. Люди змушені по 10-20 кілометрів йти пішки між КПВВ. Виходячи з такої практики, я вважаю, що недоцільно доручати вирішувати такі питання як правила перетину, доручати саме Кабінету Міністрів за дорученням СБУ. Тобто Верховна Рада повинна якось на це впливати. Тому що все це буде вирішуватись за закритими дверима, і ми будемо бачити вже лише наслідки і не зможемо на це ніяк вплинути. До того ж стаття 85 Конституції України визначає, що засади зовнішньої та внутрішньої політики належить до повноважень Верховної Ради України. Тобто таким чином мій законопроект альтернативний він не суперечить Конституції України. Тому прошу підтримати. Я бачила зауваження ГНЕУ, згодна доопрацювати до другого читання, але вважаю, що мій законопроект потрібно підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто хотів би висловитись, але підкреслюю, що в даному випадку приклад, який Ви навели – пересування громадян, автобусні ці перевезення і переміщення людей, в даному випадку в цьому законі йдеться лише про товар.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Тут у президентському законопроекті чітко не визначено взагалі поняття товарів, не зрозуміло, що буде до цих товарів належить, відноситись. Тобто туди можна віднести і речі громадян, які вони власне перевозять, і гуманітарна допомога, і благодійна, і волонтерська

допомога. Може бути вилучена і можуть бути конфісковані автотранспортні засоби і без рішень суду. Тому я вважаю, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, хто хотів би висловитись – запрошені, колеги. Хто Ви, будь ласка, представтесь.

БОЛДИРЕВА С.В. Головне міжрегіональне управління оперативного забезпечення зони проведення АТО Державної фіскальної служби України. Стосовно переміщення товарів. Я російською. Ситуация следующая: у нас на этой территории одним из основных законов, которые действуют там, является Закон «О борьбе с терроризмом». Закон «О борьбе с терроризмом» в статье 4 четко говорит нам, что вся полностью организация борьбы с терроризмом это – компетенция Кабмина. Исключительно. Вопрос перемещения как и собственно его контроля за перемещением это, я считаю, вопрос организационный больше. Что относится к товарам, прописывая порядок, я так полагаю, группа руководствовалась общепринятыми понятиями: это все, что можно реализовать, обменять, все, за что можно в принципе получить какую-то выгоду. Можно. Вопросов нет. Поэтому у нас есть 11, если я не ошибаюсь, раздел порядка, в котором прописано четко, что может человек везти при себе в ручной клади. Есть там слово «багаж», конкретно расписано...

ВЕСЕЛОВА Н.В. Вопрос можно? Смотрите, есть предприятия, которые перерегистрировались с оккупированной территории на подконтрольной территории. Как им провозить грузы?

БОЛДИРЕВА С.В. Я поняла. Совершенно успешно сейчас Координационный центр при Оперативном Штабе Управления АТО рассматривает вопросы в исключительный порядке, где предприятия вывозят либо завозят свое оснащение, свои производственные мощности с

территории на территорию. Эти вопросы решаются в оперативном режиме очень просто и легко.

(Загальна дискусія).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте ми трошки... Світлана Вікторівна, я прошу... Я веду засідання і... *(нерозбірливо)*. Ми почули точку зору автора одного з законопроектів. Немає Степана Івановича Кубіва, щоб представити президентський. Пояснення Фіскальної служби... Будь ласка, хто з шановних? Я бачу, що ви хотіли. Хто з народних депутатів хотів би висловитись?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Мне здесь вообще непонятно вопрос о чем идет дискуссия, извините пожалуйста. Здесь законопроекты, которые я вижу, речь идет об увеличении административной ответственности за нарушение этих процессов. Почему мы обсуждаем сейчас какой-то порядок, который в этом законопроекте отсутствует? У меня это первый вопрос, который... *(неразборчиво)*... я бы хотел услышать авторов этого законопроекта. Почему вы решили, что подобное нарушение является административным, а не уголовным? Почему вы установили такие штрафы, такого размера? С чего вы выходите? Ведь, грубо говоря, мы понимаем, что порядок – это не государственная граница, здесь антитеррористические действия. Возможно не все попадает под процессы. И тем самым я хотел бы подчеркнуть, что юридическая ответственность, которая бывает в трех формах. Если вы прописываете в каком-то законопроекте уже какую-то административную, то вы не можете применить уголовную. Это то, к чему мы сейчас подходим. Поэтому дискуссия шла, но по-моему она шла не по предмету. Поэтому я бы хотел бы чтобы мне пояснили что происходит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я спробую пояснити, оскільки колега Веселова звернула увагу на те, що вона... (*мікрофон вимкнено*)... ваше занепокоєння. З того, що ми почули у даному випадку ідеться про більш обмежені речі, які стосуються порядку саме перевезення товарів, я розумію, що ідеться про промислові партії, які можуть використовуватись для того, щоб... Не ідеться про особисті речі. Бо це дуже важливий елемент, тому що цей порядок, до речі, якщо ви не знаєте... Зараз людина, якщо вивозить свої пожитки, скажімо меблі або холодильник або телевізор, він має залишити цей вантаж або вантажівку, яка його довезла з того боку, скажімо з Донецька виїжджає. Він потім на горбу своєму має перейти через одну до ще однієї лінії, там найняти ще одну вантажівку, яка під'їде до нього, заплатити гроші, які в умовах відсутності конкуренції там є захмарні і фактично таким чином вивезти лише ці пожитки, якщо він хоче їх вивезти. Оскільки немає цього перевезення, зараз це заборонено. І в даному випадку, я так розумію, що є занепокоєння, що в даному випадку положення цього законопроекту або закону, якщо він буде прийнятий, будуть тлумачитися в такий спосіб, що обмежить і навіть на ці пожитки, або як було наведений приклад, гуманітарні вантажі, які є невеличкими. От я хотів би, щоб цю частину, щоб ви для себе уяснили.

Засідання починається, але там все ж таки не буде першим про вибори, там трошки буде стояти. Тому я пропонував би наступне. Повторюю вихідну позицію. Наш комітет не був зазначений таким, на який був розписаний цей законопроект, він не є головним і не є іншим, який мав би це розглядати. З огляду на те, що це стосується проблематики, дотичної до проблематики нашого комітету, то ми винесли на обговорення це питання. І в даному випадку таке рішення, оскільки за інформацією робочою, яка є, профільний комітет головний має розглядати це питання завтра, то ми мали б можливо донести до цього комітету результати обговорення. В даному випадку позиції, які були висловлені, занепокоєння, які були висловлені. Я думаю, що ми маємо прийняти якесь рішення щодо підтримки або не підтримки того чи

іншого, оскільки це формально не вимагається від нашого комітету. Але в той же час я б закликав би, і підтримую взагалі мотив занепокоєності колеги Веселової, яка, до речі, як і я походимо з того Донбасу, з нашого українського Донбасу. Щоб у даному випадку за очевидними без пековими міркуваннями не було виплеснуто... *(нерозбірливо)* і ці речі сенситивні, чутливі, на які ми звернули увагу: власні речі, невеличкі гуманітарні вантажі, щоб було відповідно передбачено, що це не торкається цих речей. Тим більше, що буде прийматися на цьому тижні закон про спрощення надання гуманітарної допомоги, але він лише регулює реєстрацію. Я дякую колезі Веселовій, колегам з фіскальної служби та іншим. Прошу тоді такий як витяг з обговорення додати.

І у нас є в різному кілька питань. Це буквально п'ять хвилин займе. А саме. Ми до 20 липня як комітет маємо подати план роботи. Це стандартна процедура. Був розданий план заздалегідь. Робоча процедура є така: ми приймаємо за основу і до 20 липня якщо є пропозиції до цього плану прошу подати в секретаріат з тим, щоб ми окремо ще не збиралися.

Наступне. В Тбілісі 21-22 вересня відбудеться семінар на тему «Роль національних парламентів в імплементації стандартів Європейської конвенції з прав людини». Відповідно на мене, як на голову, надійшло запрошення для того, щоб комітет наш делегував трьох або до трьох представників комітету на цей семінар. Повторюю, назва: «Роль національних парламентів в імплементації стандартів Європейської конвенції з прав людини». Тбілісі, 21-22 вересня. Цю інформацію треба подати найближчим часом цього тижня. Тому я хотів би запропонувати з'ясувати хто з колег висловив би бажання взяти участь у цьому семінарі. Будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М. *(не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розумієте, це ПАРЕ організує, це Страсбург організує. Вони, як правило... Оскільки вони на відміну від нас ідуть в відпустку, то їм потрібно, там був встановлений дедлайн, якщо я не помиляюсь, 18-те. Тому я пропонував би колегу Логвинського. Хто ще хоче? Якщо Логвинський сам не відмовиться.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Это конечно очень важная поездка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я і пропоную вас.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я часто бываю в ПАРЕ и всех участников знаю. Я думаю что надо больше депутатов в нашем парламенте ознакомить с такими программами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді я приймаю це як ваш самовідвід і тоді наполягаю, я бачу колега Джемільєв висловив таке бажання, будь ласка. Колега Брензович, є бажання? Колега Брензович. І я пропоную тоді, хто ще у нас? Колега Пацкан і колега Сулова.

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді колега Пацкан третім рекомендований від комітету. Прошу тоді відповідно проінформувати. Хочу також зазначити, що... Колеги, на минулому засідання ми заслухали інформацію голови робочої групи конституційної щодо прав людини професора Буткевича. Всім було розіслано матеріали, які напрацювала або продовжує напрацьовувати робоча група. Є один з аспектів цього обговорення, який викликав в суспільних кругах певну дискусію. А саме ідеться про те... щодо

гарантування... і було викреслено в одному з варіантів щодо прав меншин включаючи сексуальні меншинства. І ця інформація була розіслана. Оскільки ми формально, як члени комітету, не є членами робочої цієї групи. Але іде обговорення, я попросив свого помічника Богдана Глобу підготувати більш детально цю інформацію. Але Богдан, у зв'язку з тим, що у нас зараз ви бачити обмеження, я попросив би ту інформацію, яку ви підготували, розіслати всім членам Комітету для того, щоб вони були обізнані і натомість є у вас інформація в поштових скриньках про наступне засідання цієї робочої групи під головуванням професора Буткевича.

Загалом ми звернули вже увагу, що з тих трьох робочих груп, які працюють: реформа судочинства, права людини, децентралізація. У нас першою зараз іде децентралізація, що само по собі може створити потенційну проблему. Тому що ви знаєте, що ахіллесовою п'ятою у нас було і залишається недосконалість, м'яко кажучи, судової системи. І у випадку конфлікту, які будуть виникати на місцях, великі або маленькі між префектами і президентом, має вирішувати суд або конституційний або компетентні суди. І в даному випадку ми таким чином маємо ілюзію, що ці суди, які є не зреформованими, будуть арбітрами останньої інстанції щодо вирішення таких конфліктів. І в даному випадку знову ж таки повторююсь: це є проблема, яка можливо все більше і більше набуває обрисів системної проблеми. Коли ми не реформовану судову систему, без того щоб зараз зміни робити наскрізь в Конституції ми висунули наперед питання децентралізації. Але це мій такий коментар, якій я думаю можна просто не приймати до уваги, але він виникне. Але є конкретна проблема, яка пов'язана з можливими ускладненнями щодо надання Україні безвізового режиму, була ця проблема під час законодавчої фази плану дій щодо лібералізації візового режиму. Тому, Богдане, я прошу вас надіслати цю інформацію. У випадку якщо буде доцільно комітет може також, як комітет, відреагувати. Я нічого не забув?

Все, колеги. Якщо не буде іншого це буде останнє засідання перед формальними і неформальними відпустками. Але ви знаєте, що рішення щодо календарного плану ще не було прийнято. Якщо нічого надзвичайного не трапиться я бажаю всім плідно попрацювати влітку. І якщо буде скликано якесь засідання, тоді безумовно секретаріат заздалегідь всіх повідомить. Дякую. До побачення.